

Lesson 0

/ CAT /

Formació en ambidexteritat

Eva Kot'átková

19.06.2015 / 06.09.2015

L'ambidexteritat és l'habilitat de poder utilitzar indistintament qualsevol de les dues mans. Tot i ser una qualitat molt poc estesa, és habitual trobar persones considerades ambidextres que eren esquerranes originalment i que es van veure obligades a fer servir la mà dreta, ja fos deliberadament o durant la infància, en institucions com l'escola o en feines on s'exigeixen o s'emfasitzen els hàbits dretans. Al final del segle XIX i principi del XX, el terme "formació en ambidexteritat" es va estendre, i s'ensenyava i entrenava la capacitat d'escriure, dibuixar o fer altres activitats amb les dues mans. Encara avui, els esquerrans continuen patint certa discriminació quan es veuen obligats a utilitzar determinats objectes d'ús quotidià o educatiu dissenyats per a dretans.

Quines són i com operen les característiques institucionals dels diferents sistemes que estructuren i donen forma a les nostres vides? La pràctica d'**Eva Kot'átková** parteix de l'interès per qualsevol tipus d'estructura que intenti educar, arxivar i ordenar els ciutadans en diversos àmbits com la psiquiatria, l'educació, la cultura o l'esport, tot considerant com determinen el comportament social. Prenent la noció d'ambidexteritat com a punt de partida i com a lloc de disparitat entre allò que s'adquireix de forma natural i allò que s'aprèn, **Kot'átková** presenta per a Lesson 0 un projecte basat en el contrast o la coalició, sovint

incòmoda, entre l'espai d'imaginació on es desenvolupen les classes d'educació artística i el context acadèmic que moltes vegades les envolta. La instal·lació transforma l'Espai13 en una instància a mig camí entre una aula en descomposició i un escenari propici per a l'educació, invocant una força creativa i alhora destructiva. Formació en ambidexteritat situa aquesta contradicció en l'acció de l'aprenentatge artístic, en el qual una mà es mou lliurement mentre l'altra intenta governar-la o dirigir-la.

A partir d'alguns exemples extrets dels àmbits de l'educació artística, l'artteràpia o la psiquiatria a l'antiga Txecoslovàquia, es reparteixen diferents objectes i accessoris per la sala. Fets de metall i destacables per les seves grans dimensions, trobem un regle, un portallapis, unes tisores i altres elements que podrien haver estat utilitzats durant processos pedagògics d'art amb nens i adults. La instal·lació s'activa amb diverses accions performatives realitzades a partir d'una coreografia estranya que reuneix objecte i cos en una única entitat. A les parets hi trobem collages i fragments de textos que descriuen o representen criatures, adolescents i fins i tot primats en processos creatius, i també dibuixos fets per infants i tasques pròpies de les classes d'art. Mentre que a l'espai central són qüestionades aquesta creativitat i les estructures que l'acullen, al passadís s'hi acumulen dispositius sinistres que fan visible un tipus d'imaginació negativa o de força destructiva també implícita en els processos d'aprenentatge.

Les nocions de creativitat i destrucció tracen tota l'exposició, incidint així en la dislocació que es produeix en treballar en determinats marcs institucionals amb els objectius utòpics que persegueix l'educació artística. La instal·lació enuncia el desig i el potencial creatiu i qüestiona alhora els límits que tot sovint originen un marc de treball, unes regles i unes normes innecessàries que coarten la invenció en lloc d'expandir-la.

En relació amb l'exposició d'**Eva Kot'átková**, Pedagogies de fricció, el programa de mediació de Lesson 0 fa, en aquesta activitat final del cicle, un gir reflexiu sobre el museu com a dispositiu pedagògic. Així, es planteja dur a terme una exploració dels rols que trobem en el desplegament pedagògic de la institució. Es proposa una exploració que vagi més enllà del diàleg crític propi de l'esfera pública, provant formes performàtiques i narratives de discussió. L'objectiu és replantejar de manera productiva les possibilitats i problemàtiques que emergeixen en la intersecció entre art i pedagogia al museu.

Lesson 0 és un projecte transversal i de llarg recorregut que reflexiona sobre l'estat de l'educació artística en l'actualitat. Comissariat per **Azotea [Ane Agirre - Juan Canela]** i desenvolupat a partir d'un cicle de l'Espai 13, Lesson 0 se centra en propostes relacionades amb la pedagogia que s'allunyen del que és habitual per indagar altres formes de transmetre coneixement. El cicle consta de quatre projectes expositius firmats per **Priscila Fernandes, Rita Ponce de León, Anna Craycroft / Marc Vives** (en col·laboració amb **Rivet**) i **Eva Kořátková**. En aquests projectes s'exploren, s'imaginen i s'assagen diferents formes d'aprenentatge i de relació amb l'espai d'exposició. Els quatre projectes s'activen a partir de Pedagogies de fricció, un programa de mediació concebut per **Aida Sánchez de Serdio i Cristian Añó (Sinapsis)**, conjuntament amb **Rachel Fendler**, que té l'objectiu de construir relacions de manera negociada amb i entre col·lectius diversos a partir de les propostes artístiques que integren el cicle. Aquestes col·laboracions pretenen generar interpel·lacions mútues entre els participants (docents, artistes, estudiants, comissaris, educadors de museus, joves, entitats culturals i socials...) al voltant de l'educació i les pràctiques artístiques.

Performance

La performance vinculada a l'exposició tindrà lloc a l'Espai 13

- **Dijous 18 de juny**, el dia de la inauguració, de 19.15 a 21.15 h
- **Dimarts 30 de juny**, d'11 a 13 h
- **Diumenge 12 de juliol**, d'11 a 13 h

Intèrpret: Almudena Pardo

Amb la col·laboració de:

Amb el suport de:

Fundació
Banc Sabadell

Fundació Joan Miró * J... Barcelona

Espai 13

Fundació Joan Miró
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona

www.fundacionmiro-bcn.org

